

●●● معماری کامپیوتر (۱۳۹۱-۱۱-۱۳)

جلسه‌ی نهم

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده‌ی مهندسی برق و کامپیوتر
بهار ۱۳۹۱
احمد محمودی ازناوه

فهرست مطالب

- ضرب

– ضرب‌کننده‌های آرایه‌ای

– الگوریتم Booth

- تقسیم

ضرب

مضروب

multiplicand

multiplier

1000
x 1001

1000
0000
0000
1000

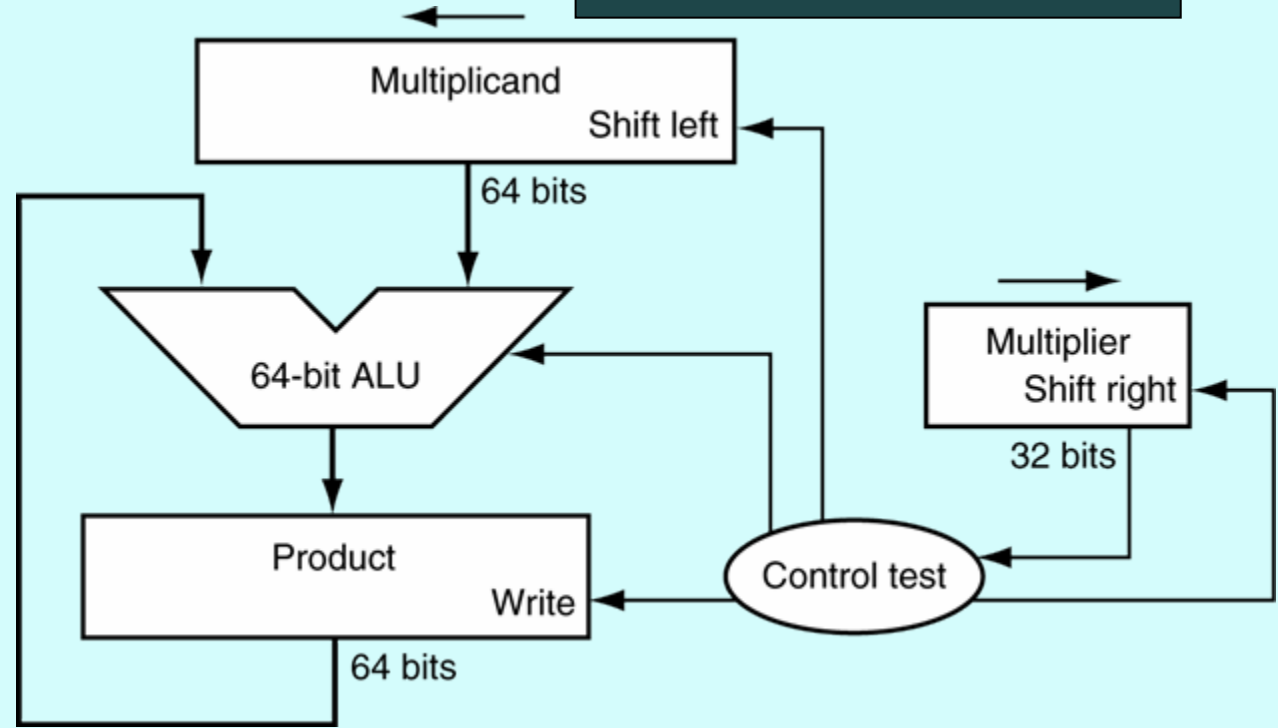
product

1001000

حاصل ضرب

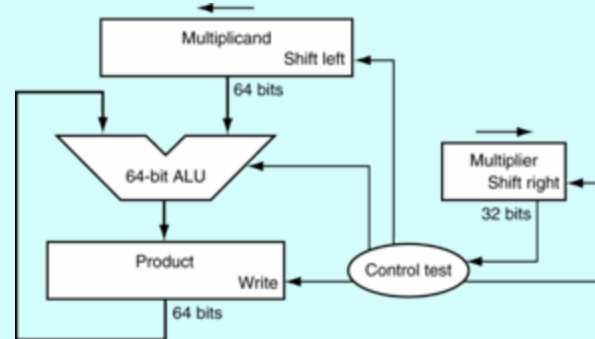
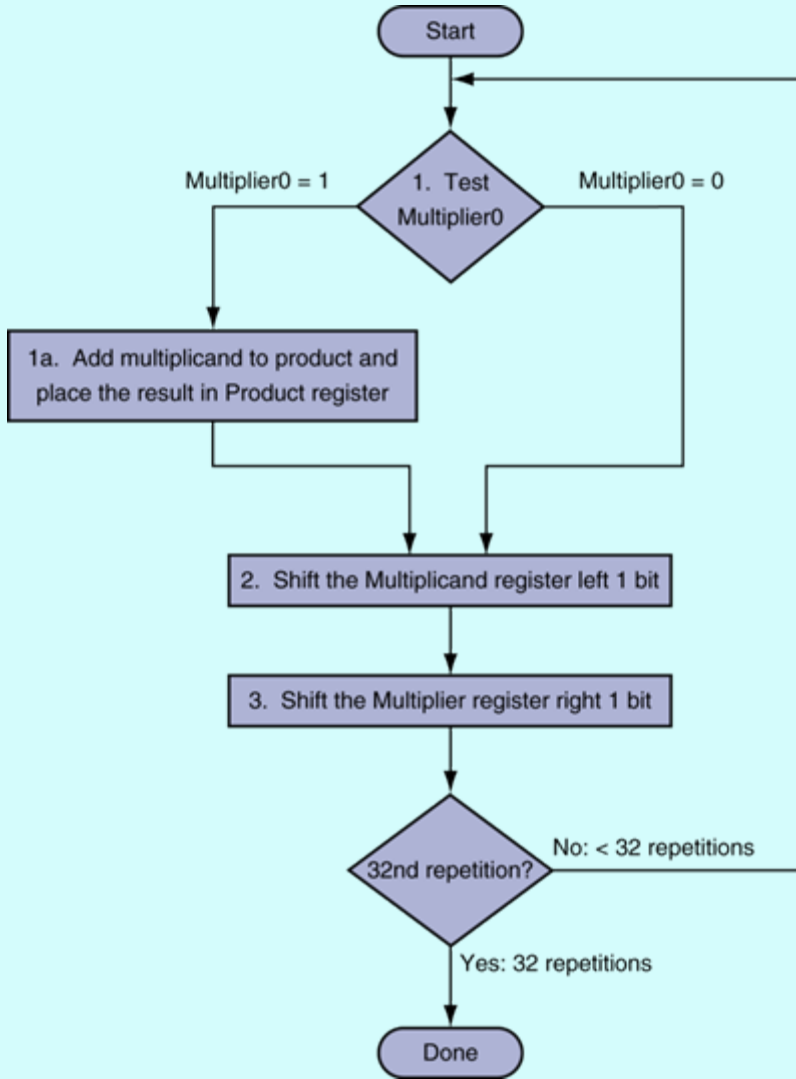
مضروب فيه (ضرب کننده)

طول حاصل ضرب
برابر است با جمع
طول عملوندها

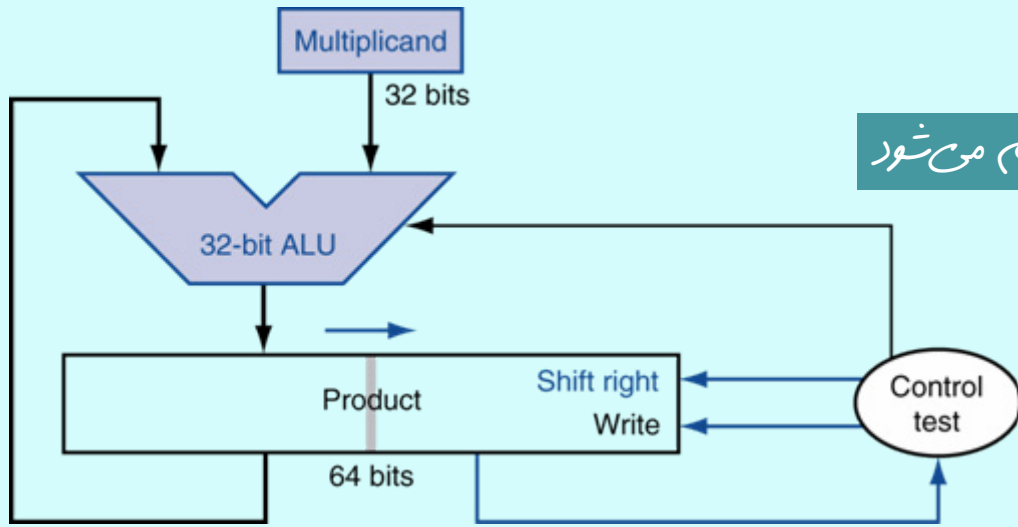

سفت افزار ضرب

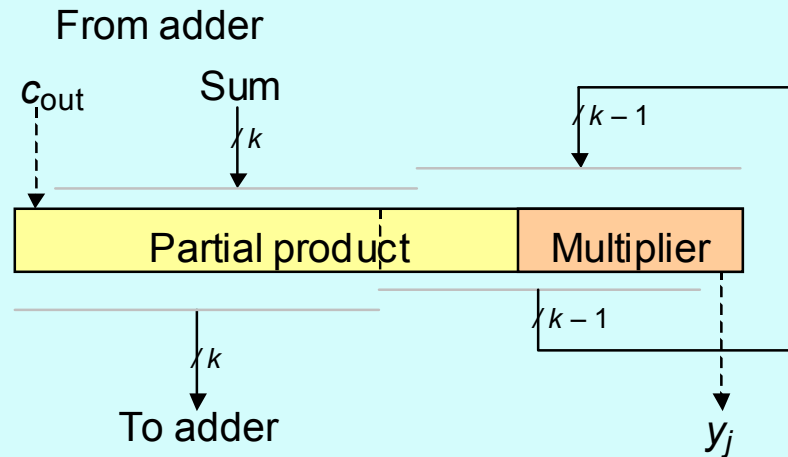

ضرب بهینه‌سازی شده

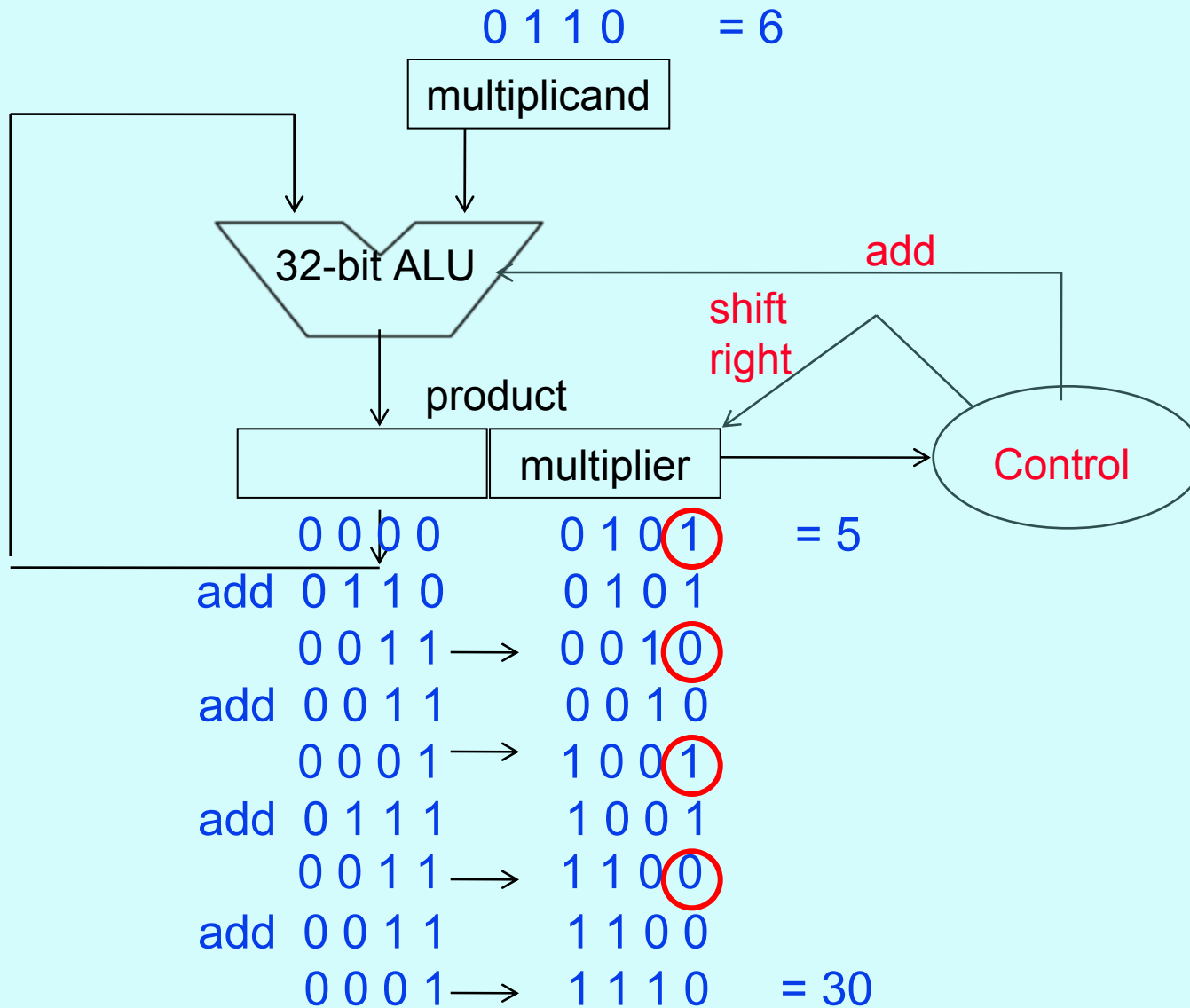

جمع و ضرب به صورت سری انجام می‌شود

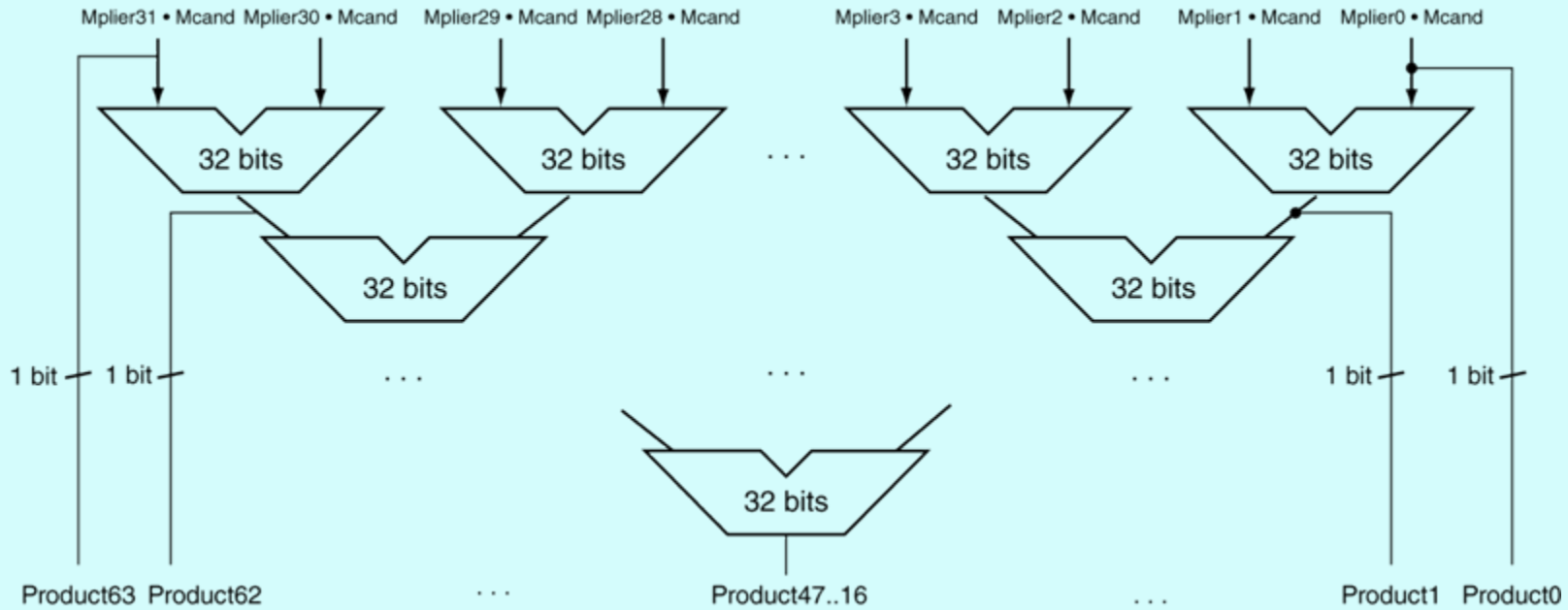
در صورتی که تعداد عملیات ضرب کم باشد، چنین مداري كفايت می‌کند.

مثال:

ضرب‌کننده‌های سریع

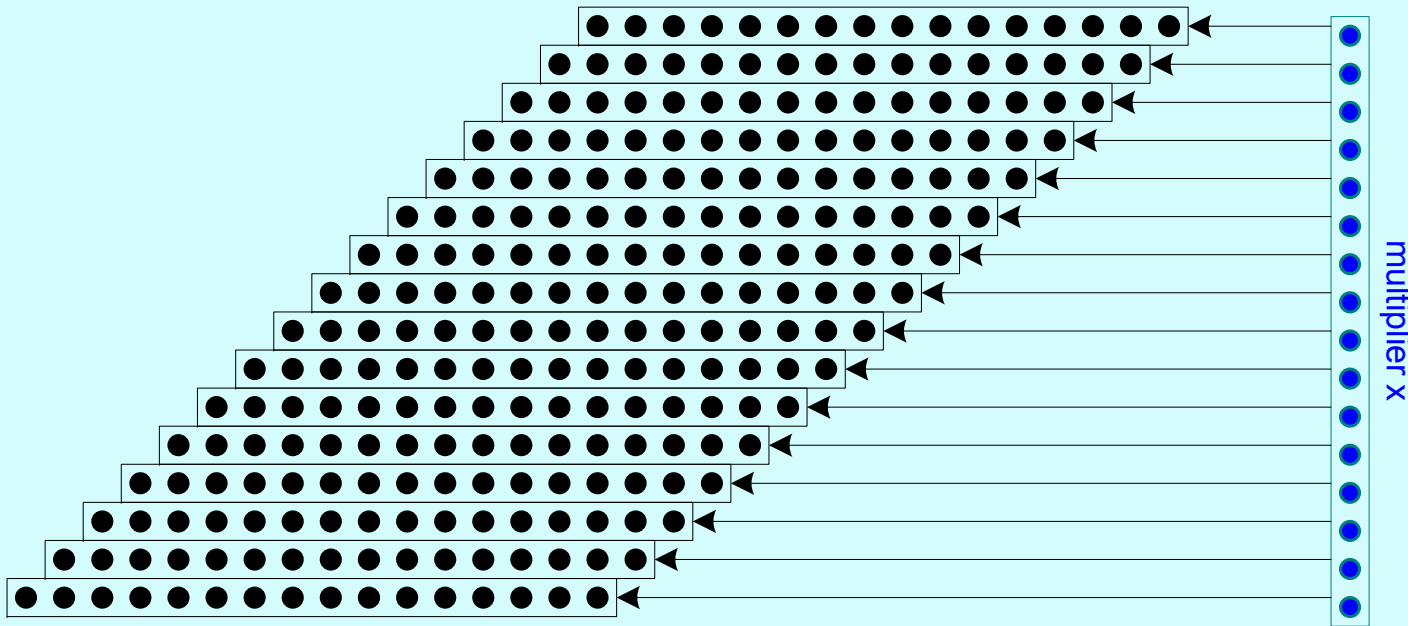

به صورت خط لوله قابل استفاده می‌باشد

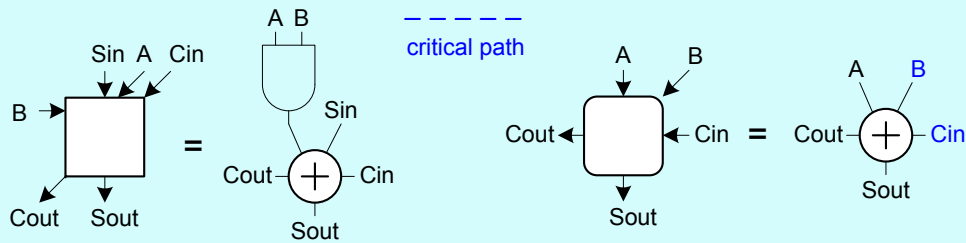
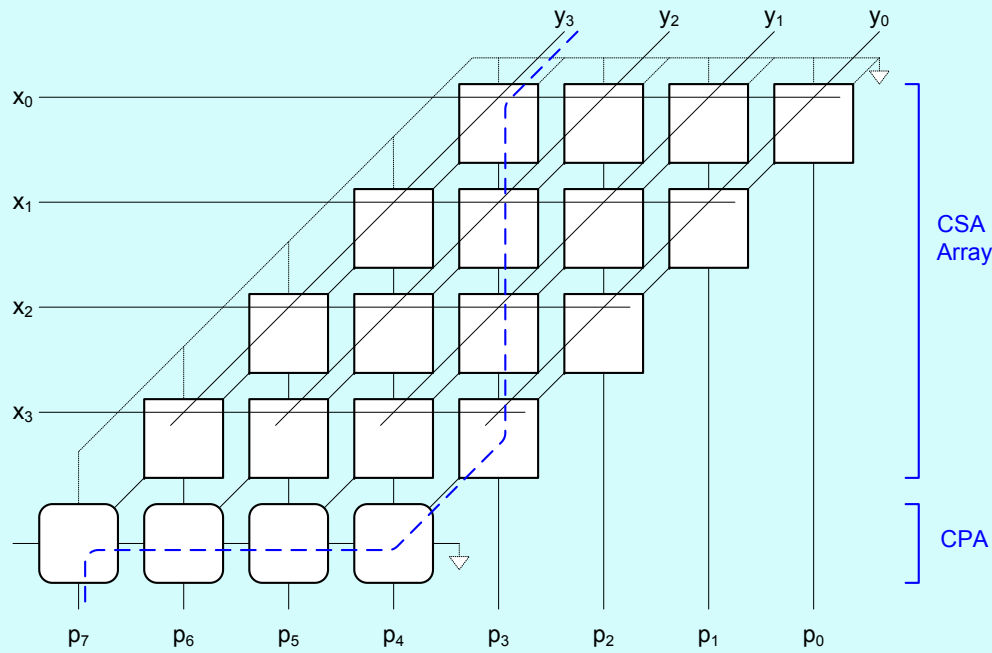

ضرب‌کننده‌های سریع (ادامه...)

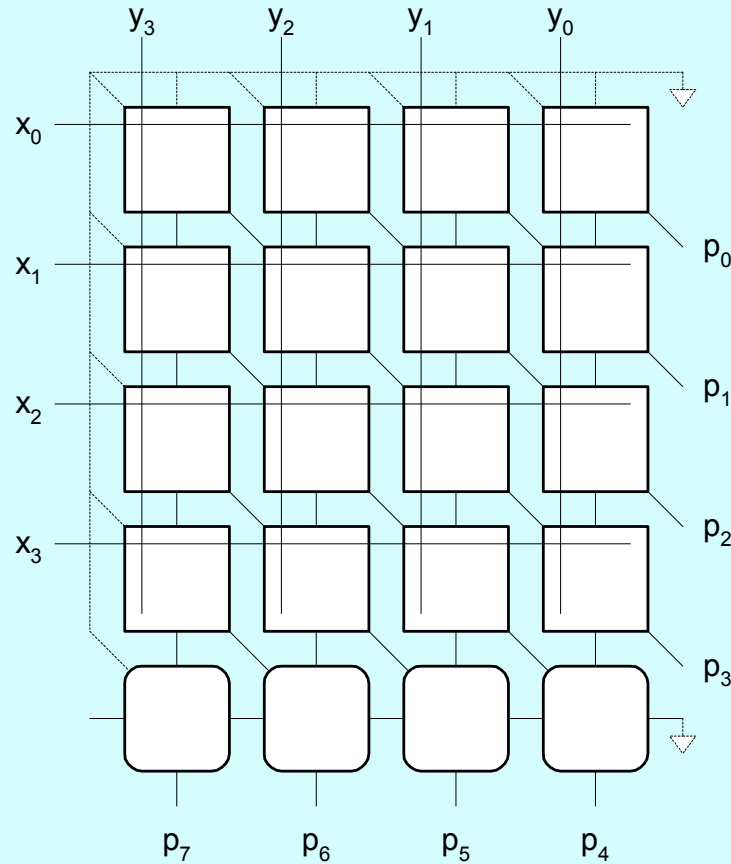

partial products

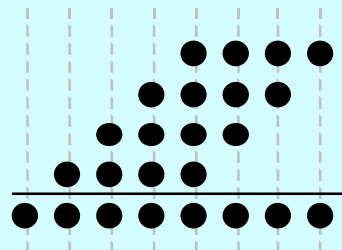
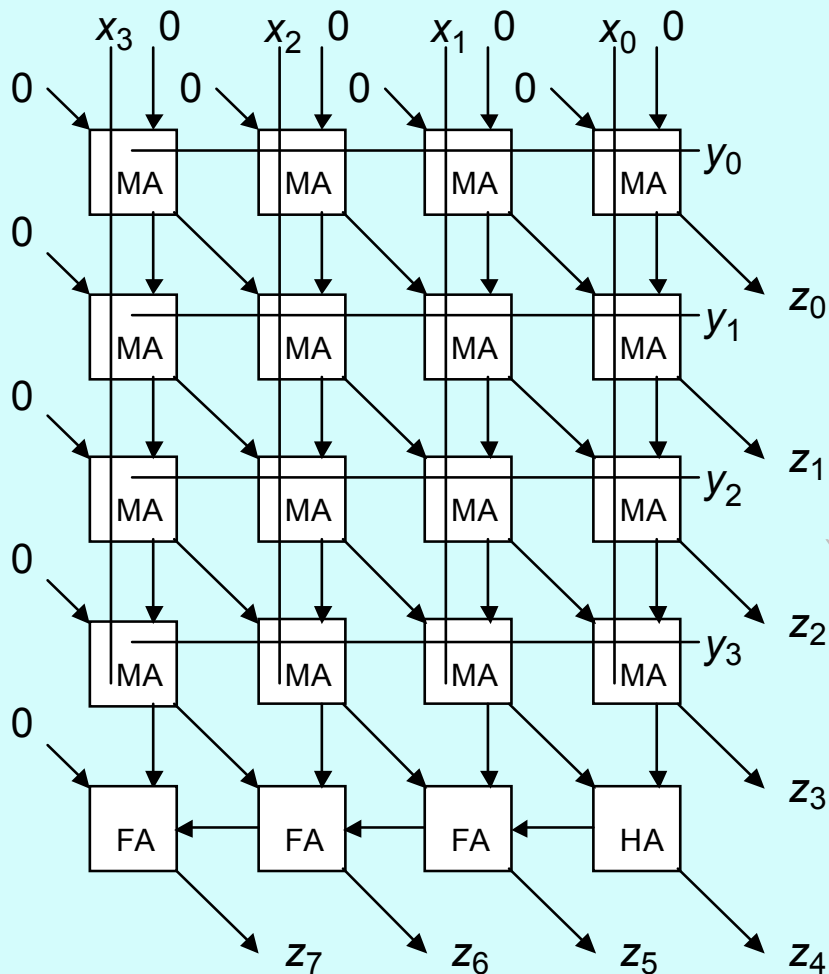
ضرب‌کننده‌ی آرایه‌ای

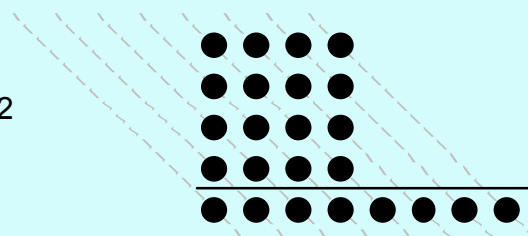
ضرب‌کننده‌ی آرایه‌ای (ادامه...)

ضرب‌کننده‌های آرایه‌ای (ادامه...)

Our original dot-notation representing multiplication

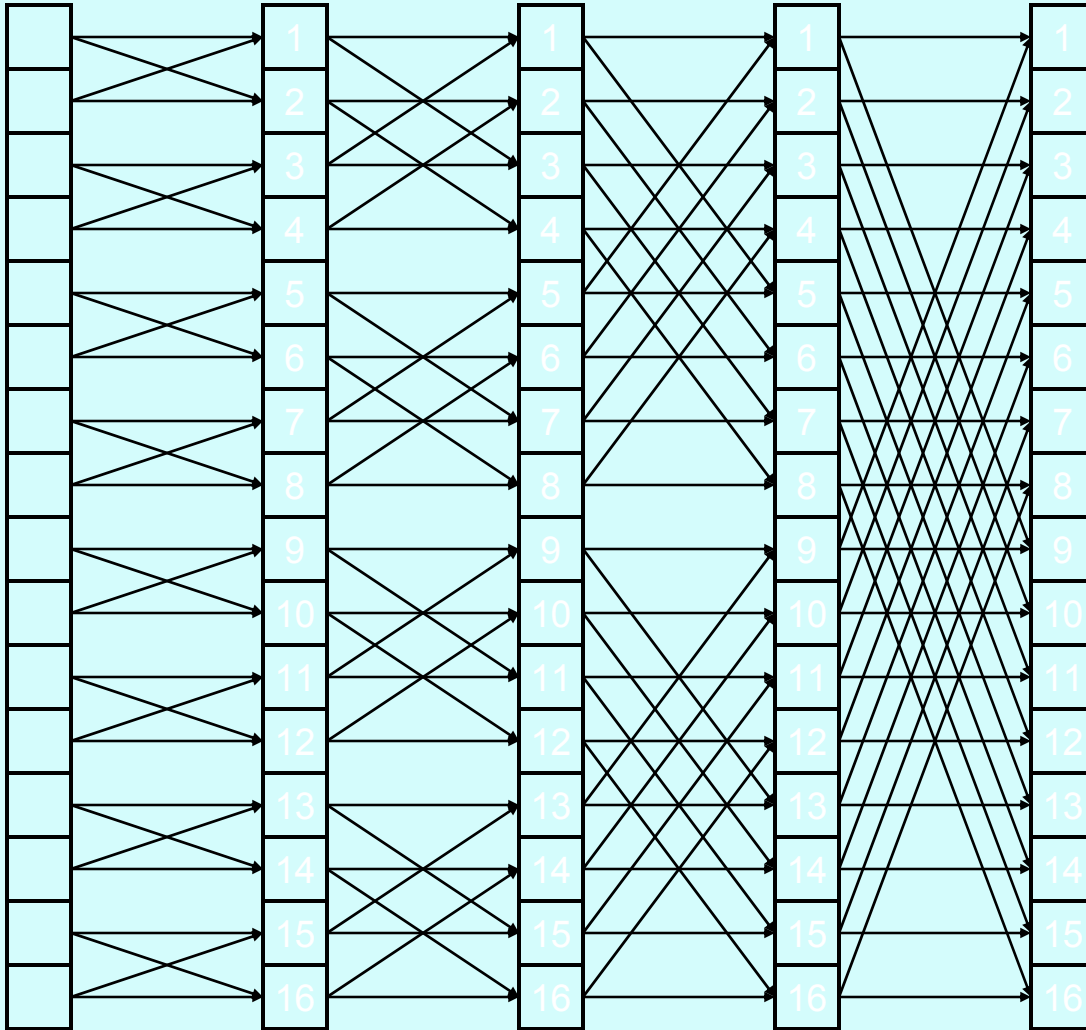

Straightened dots to depict array multiplier to the left

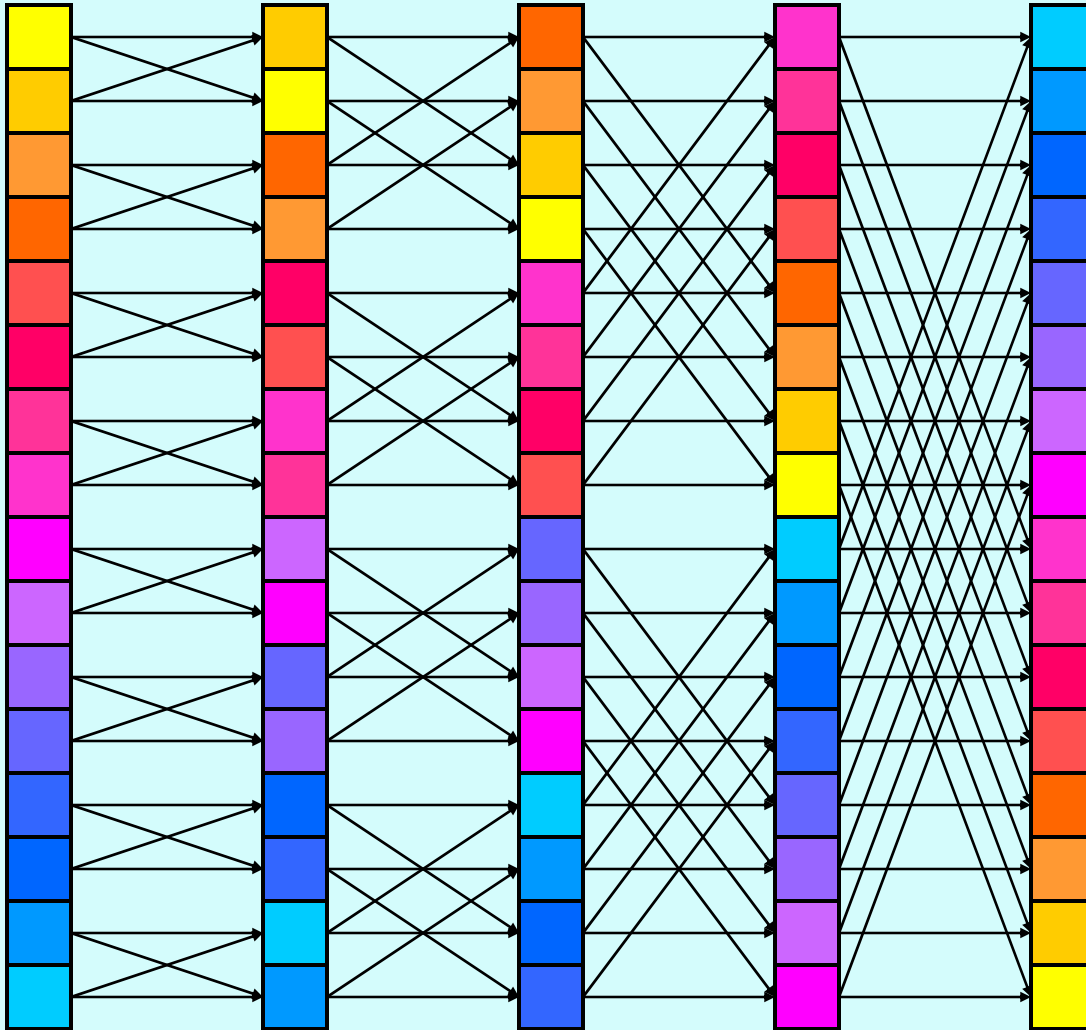

ضرب‌کننده‌های آرایه‌ای

مدار محاسبه‌ی تبدیل فوریه

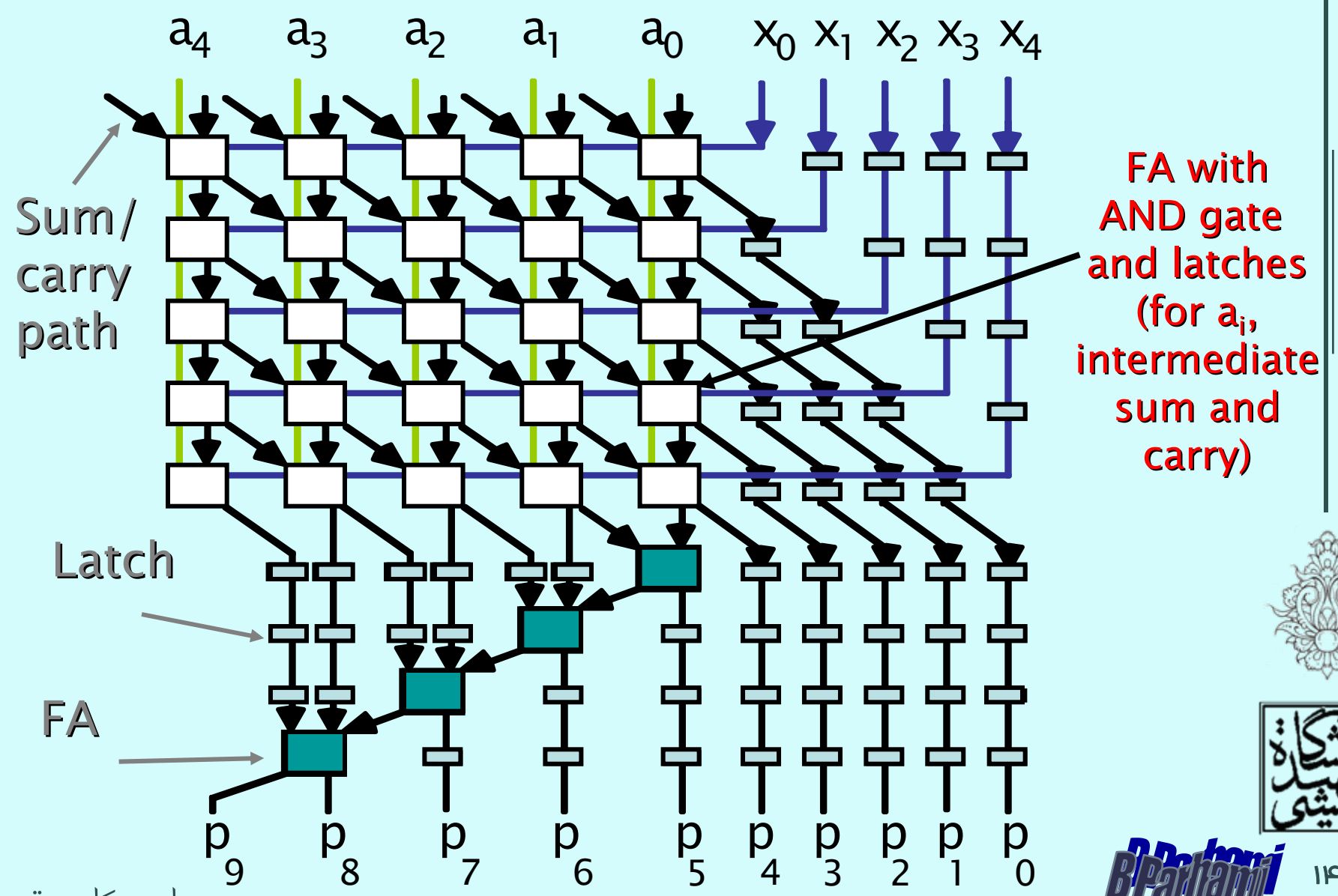

مثالی از خط لوله در اعمال حسابی (تبدیل فوریه)

در فصل بعد با مفهوم خط لوله بیشتر آشنا خواهیم شد

خط لوله‌ای ضرب

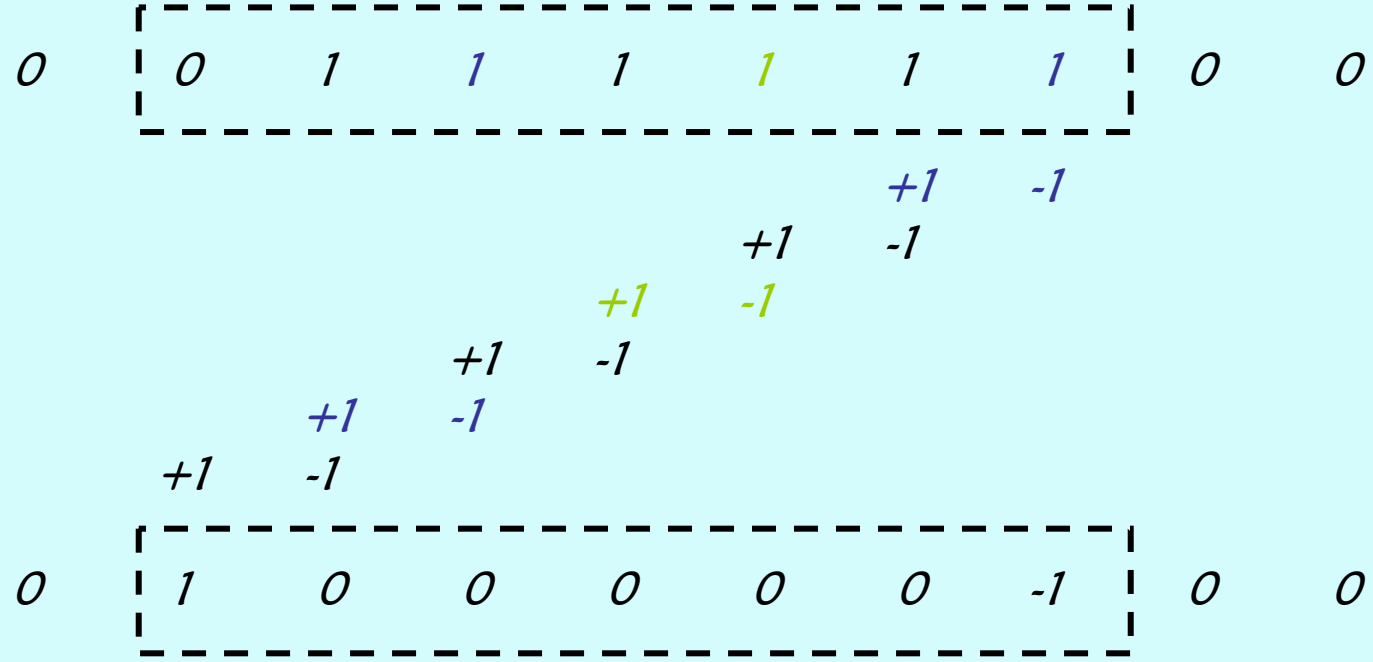
FA with AND gate and latches (for a_i , intermediate sum and carry)

دانشگاه شهید بهشتی

Dr. Bahari BParhami

الگوریتم ضرب Booth

به جای ۱
قرار داده می شود -۱

ضرب در MIPS

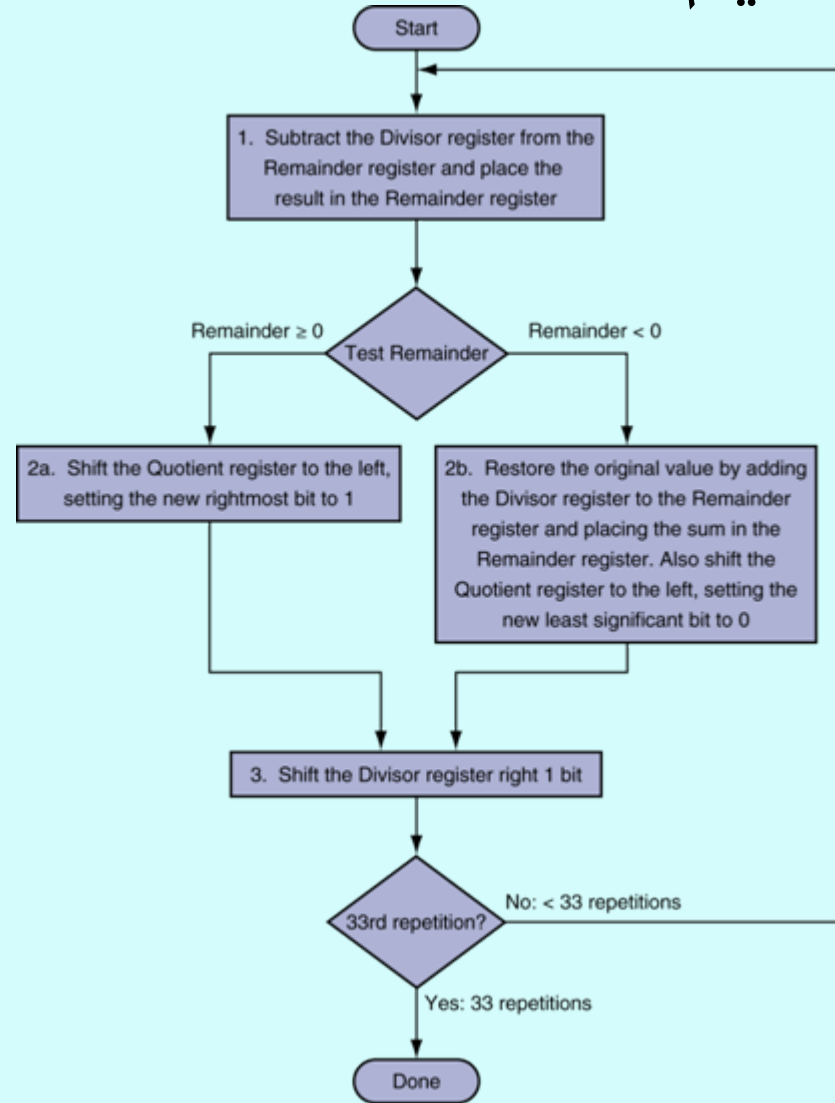
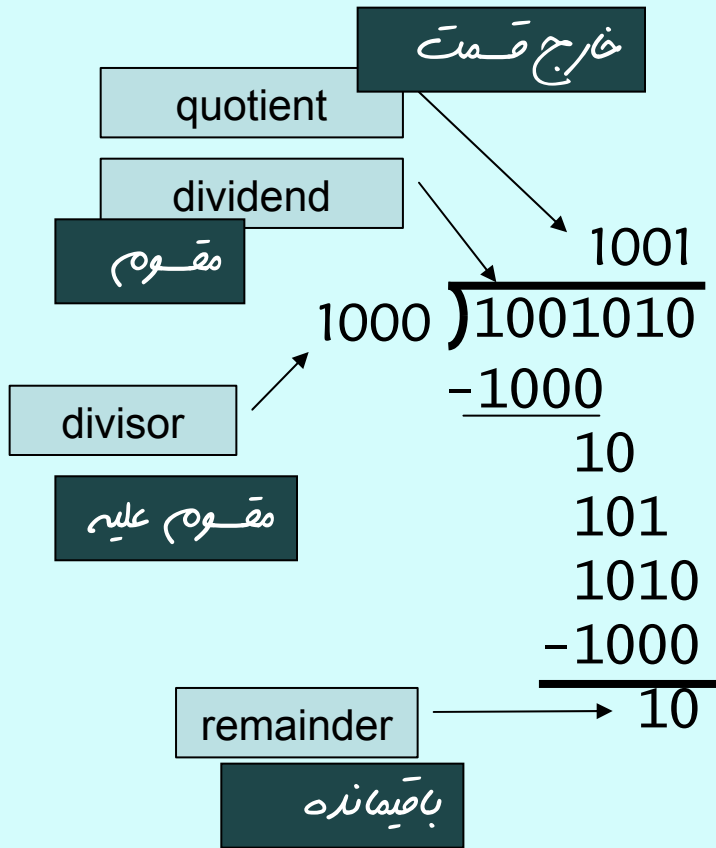
- دو ثبات سه‌ودو بیتی برای ضرب پیش‌بینی شده است:

- HI: most-significant 32 bits
- LO: least-significant 32-bits

– دستورات

- `mult rs, rt / multu rs, rt`
• انجام عملیات ضرب
- `mfhi rd / mflo rd`
• انتقال محتوای HI/LO به ثبات‌های چند منظوره
- `mul rd, rs, rt`
• انتقال قسمت چهارم به `rd`

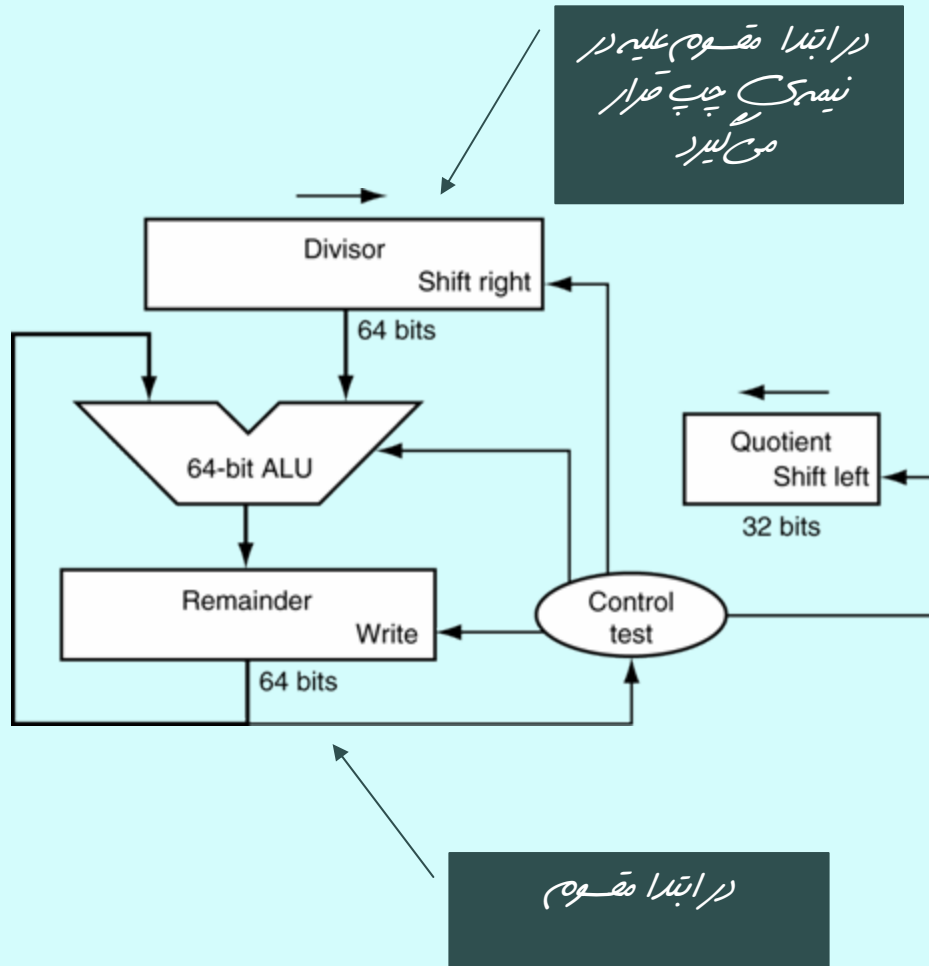

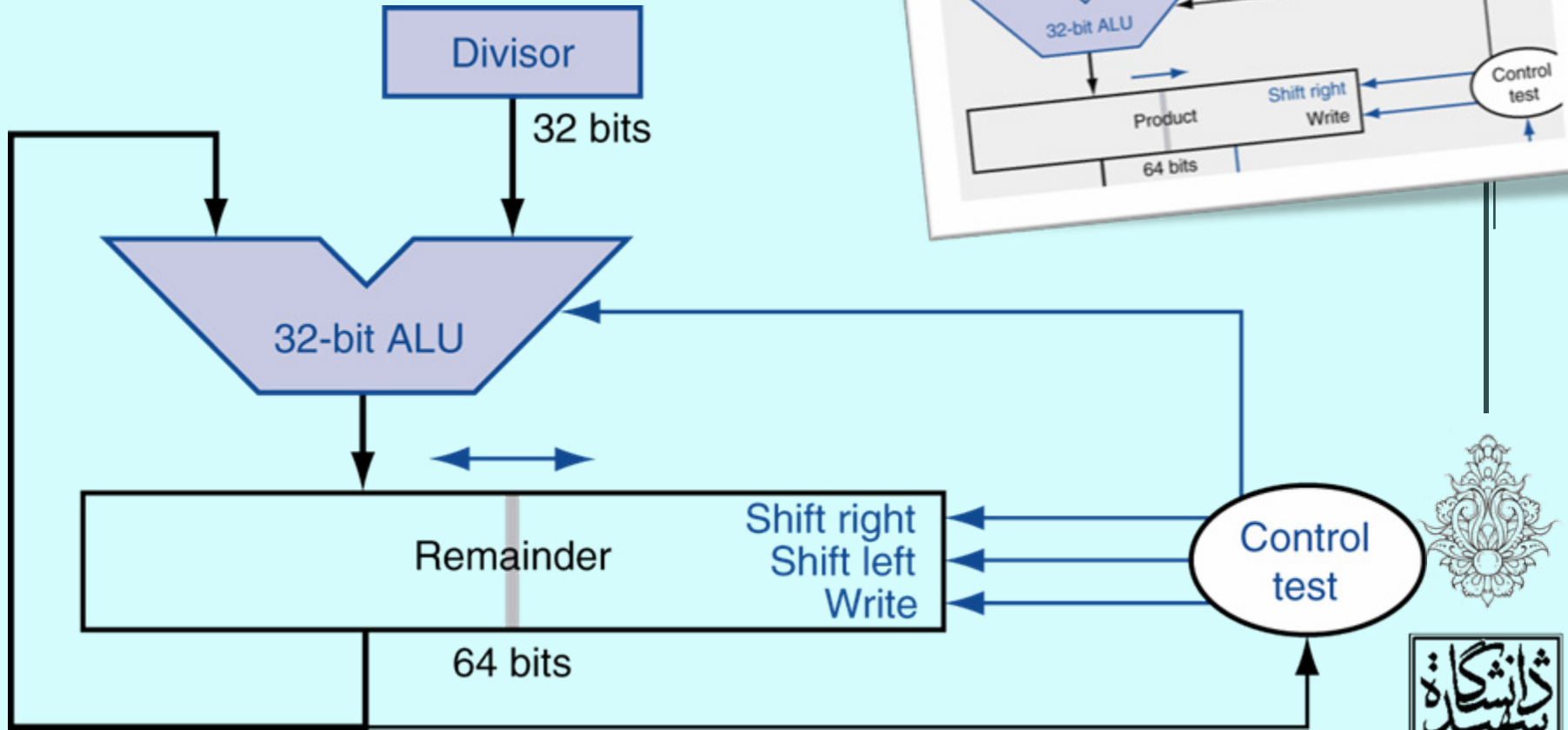
$Dividend = Quotient \times Divisor + Remainder$

سفت افزار تقسیم

سخت افزار بهینه سازی شده

دانشگاه شهید بهشتی

خوبه به مدار ضرب نیست؟!